Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) judecător Roman Pascari
Dosarul nr.2a-4612/23; 2-19097183-02-2a-14122023 – redistribuit la 02 septembrie 2025

D E C I Z I E

5 noiembrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

Instanța de judecată în componența:
Preşedintele completului, judecător – Ana Panov
Judecătorii – Svetlana Vîșcu și Elena Bolocan
Grefier – Andreea Caracaș

Examinând în ședință publică, apelul declarat de declarat de către Grosu Alexandru, reprezentat de avocatul Negruță Sergiu, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Grosu Alexandru către Lilia Drența și Ion Drența, intervenient accesoriu I.P. ”Agenția Servicii Publice”, cu privire la anularea paternității, declararea nulității modificărilor în actul de stare civilă și constatarea paternității, împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 10 octombrie 2023, prin care acțiunea a fost respinsă, –

C o n s t a t ă:

1. **Partea descriptivă – pretenţiile reclamantului, obiecţiile pîrîtului şi explicaţiile celorlalţi participanţi la proces:**
2. La data de 16.05.2019 Grosu Alexandru a depus o cerere de chemare în judecată către Lilia Drența și Ion Drența, intervenient accesoriu I.P. ”Agenția Servicii Publice”, cu privire la anularea paternității, declararea nulității modificărilor în actul de stare civilă și constatarea paternității.
3. În motivarea acţiunii a indicat că a avut o relație amoroasă cu Lilia Drența (Popov) în anul 2014. Iar în urma acestei relații, la data de *****s-a născut copilul *****.
4. A relevat că ulterior, relațiile familiale între ei s-au înrăutățit și familia s-a destrămat, iar în prezent părțile nu locuiesc împreună și nu au buget comun. A notat că în anul 2019 a aflat că nu este înscris în actul de stare civilă de înregistrare a nașterii copilului minor ***** și în certificatul de naștere al copilului, în calitate de tată a copilului.
5. A menționat că Lilia Drența (Popov) a ascuns de la Serviciul Stare Civilă faptul că este tatăl copilului și în actul de stare civilă de înregistrare a nașterii copilului minor ***** și în certificatul de naștere al copilului, nu a fost indicat nimeni în calitate de tată al copilului. A comunicat că dorește să fie cu drepturi și să îndeplinească obligațiile părintești în privința minorului *****, astfel paternitatea sa în privința copilului urmează a fi stabilită de instanța de judecată, în temeiul art.48 Codul Familiei.
6. Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul Grosu Alexandru a înaintat o cerere privind concretizarea și majorarea pretențiilor, și anume și-a concretizat pretențiile și a precizat că urmează a fi declarată nulitatea modificărilor în actul de stare civilă *****, eliberat de OSC

Centru mun. Chișinău de naștere a copilului minor *****, născută la *****, introdus la data de 18.11.2019 privind înregistrarea lui Drența Ion în calitate de tată al copilului.

7. Astfel, prin cererea de chemare în judecată, concretizată ulterior (f.d. 84- 86), a solicitat reclamantul: anularea paternității lui Drența Ion în privința minorului *****, născută la *****.
8. Solicită declararea nulității modificărilor în actul de stare civilă nr.247 din 10.02.2015, eliberat de OSC Centru mun. Chișinău de naștere a minorului *****, născută la *****, introduse la data de 18.11.2019 privind înregistrarea lui Drența Ion în calitate de tată al copilului și constatarea paternității lui Grosu Alexandru în privința copilului minor *****, născută la *****.
9. **Hotărârea primei instanțe**: În temeiul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 octombrie 2023, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Grosu Alexandru către Lilia Drența și Ion Drența, intervenient accesoriu I.P. ”Agenția Servicii Publice”, cu privire la anularea paternității, declararea nulității modificărilor în actul de stare civilă și constatarea paternității, ca neîntemeiată.
10. **Solicitarea apelantului şi motivele de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul.**
11. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, în data de 18 octombrie 2023, avocatul Negruță Sergiu în interesele apelantului Grosu Alexandru a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 octombrie 2023, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.
12. **<u>În motivarea cererii de apel,</u>** a indicat că hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 10.10.2023 nu este întemeiată şi trebuie să fie casată cu trimiterea pricinii spre rejudecare în primă instanţă, deoarece la examinarea cauzei n-a fost atrasă Direcţia Generală pentru Protecţia Drepturilor Copilului, care trebuia să întocmească avizul în conformitate cu prevederile art. 73 din Codul Familiei al RM.
13. Menționează că, în cauza respectivă nu a fost emis un aviz autorităţii tutelare, nu au fost examinate condiţiile de trai ale copilului minor *****, precum şi nici n au fost întocmite concluziile psihologului în urma comunicării cu copil. Mai mult ca atât, interesele copilului minor ***** şi a lui Drenţa (Popov) Lilia vin în contradicţie directă şi interesele copilului minor urmează a fi apărate de organizaţia tutelară.
14. Indică că Judecătoria Chişinău (sediul Centru) nu a luat măsuri întru executarea încheierii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 12.03.2021 privind numirea expertizei genetice. Totodată, prima instanţă a ignorat depoziţiile martorilor Grosu Vasile, Grosu Mărgărită şi Vădim Luca. Remarcă că martorii menţionaţi au confirmat atât faptul, că Grosu Alexandru şi Drenţa (Popov) Lilia au locuit împreună şi au avut un buget comun, cât şi faptul, că Drenţa (Popov) Lilia recunoştea paternitatea lui Grosu Alexandru în privinţa copilului minor *****.
15. Comunică că a avut o relaţie amoroasă cu Popov Lilia în anul 2014, au locuit împreună şi au avut un buget comun. În urma acestei relaţii la data de *****s-a născut copilul *****. Ulterior relaţiile familiale între Grosu Alexandru şi Drenţa (Popov) Lilia s-au înrăutăţit şi familia de fapt s-a destrămat. Popov Lilia s-a căsătorit cu Drenţa Ion şi a devenit Drenţa Lilia.
16. Declară că la începutul anului 2019, Grosu Alexandru a aflat, că nu este înscris în calitate de tata a copilului în actul de stare civilă de înregistrare a naşterii copilului minor *****. Astfel, Drenţa (Popov) Lilia a ascuns de la Serviciul de Stare Civilă faptul, că apelantul

Grosu Alexandru este tata copilului şi în actul de stare civilă de înregistrare a naşterii copilului minor ***** şi în certificatul de naştere copilului în calitate de tata a copilului n-a fost indicat nimeni.

17. Menţionează că doreşte să aibă drepturi şi să îndeplinească obligaţiile părinteşti în privinţa copilului *****.
18. În conformitate cu prevederile art. 48 din Codul familiei al RM dacă copilul este născut din părinţi necăsătoriţi între ei şi în lipsa declaraţiei comune a părinților sau a tatălui copilului, paternitatea se stabileşte de către instanţa judecătorească în baza declarației unuia dintre părinți, a tutorelui (curatorului) copilului sau a copilului însuşi la atingerea majoratului.
19. Ca urmare, paternitatea apelantului Grosu Alexandru în privinţa copilului minor ***** trebuie să fie stabilită prin hotărârea instanţei de judecată. Totodată, trebuie să fie declarată nulitatea modificărilor în actul de stare civilă nr. 247 din 12.02.2015 eliberat de OSC Centru mun. Chişinău de naştere a copilului minor ***** (a.n. *****), introduse la data de 18.11.2019 privind înregistrarea lui Drenţa Ion în calitate de tata copilului. Este de menţionat, că aceste modificări au fost introduse cu încălcarea procedurii stabilite de art. 48 din Codul familiei, deoarece în astfel de situaţie paternitatea urma a fi stabilită doar prin hotărârea instanţei de judecată.
20. **Termenul legal de declarare a apelului:**
21. În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
22. În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru a fost pronunțat la 10 octombrie 2023, iar cererea de apel datează din 18 octombrie 2023, Colegiul civil constată că apelul a fost declarat în termen legal.
23. **Poziția părților în cadrul ședinței de judecată:**
24. Reprezentantul apelantului Grosu Alexandru – avocatul Negruța Sergiu, în ședința de judecată a susținut apelul declarat cu motivele de fapt și de drept invocate, solicitând să fie admis în sensul formulat.
25. Intimații Lilia Drența și Ion Drența, intervenient accesoriu I.P. ”Agenția Servicii Publice” nu s-au prezentat în ședința instanței de apel deși au fost citați legal, dovada fiind anexată la materialele cauzei.
26. Drept urmare, prin prisma art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, Colegiul judiciar a dispus examinarea cauzei în lipsa participanților care nu s-au prezentat la proces.
27. **Motivarea instanței de apel**
28. **Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru**, examinând legalitatea și temeinica hotărârii contestate cu apel, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și în baza materialelor din dosar, ajunge la concluzia că apelul este neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea hotărârii contestate, având în vedere faptele constatate și concluziile reținute **infra.**
29. **Legea și principiile generale aplicabile procedurii de judecare a apelului**
30. În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă „instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate

suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces".

31. În temeiul **art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă al RM** *„instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărîrea primei instanţe".*
32. În acord cu art. 386 alin. (1) Cod de procedură civilă „hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat". (2) **O hotărîre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.**
33. În conformitate cu art. 387 Cod de procedură civilă, *se consideră că normele de drept material sînt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b1) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; c) a interpretat eronat legea; d) a aplicat eronat analogia legii sau analogia dreptului.*
34. În temeiul art. 388 Cod de procedură civilă al RM, (1) Hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă: *a) cauza a fost judecată de un complet de judecată compus ilegal; b) cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile cu privire la limba procesului; d) instanţa a soluţionat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces; f) hotărîrea nu este semnată de judecător sau de cineva din judecători ori hotărîrea este semnată nu de acel judecător sau de acei judecători care sînt menţionaţi în hotărîre; g) în dosar lipseşte procesul-verbal al şedinţei de judecată; h) în dosar lipseşte procesul-verbal privind efectuarea unui act procedural; i) cauza a fost examinată cu încălcarea competenţei jurisdicţionale*. (2) **Săvîrşirea altor încălcări decît cele consemnate la alin.(1) constituie temeiul casării hotărîrii numai dacă ele au dus sau au putut duce la soluţionarea eronată a cauzei.**
35. În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă „fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale", iar conform art. 130 Cod de procedură civilă „instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei".
36. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă „la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru

soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii”.

37. Conform art. 239 Cod de procedură civilă „hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată”.
38. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, fiind obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
39. Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 § 43).
40. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.
41. Totodată, Colegiul civil consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag. 84, 98).
42. **Circumstanţele cauzei, constatate de instanţă şi probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe:**
43. **Materialele cauzei civile, nemijlocit probele pertinente şi concludente, administrate şi cercetate în prima instanță** a constatat că, potrivit actului de naștere nr.247 din 12.02.2015 înregistrat de OSC sectorul Centru, mun. Chișinău, se atestă că la data de *****s-a născut copilul ***** (f.d. 70).
44. Potrivit aceluiași act de naștere, pîrîta Lilia (Popov) Drența a fost înscrisă în calitate de mamă a copilului minor *****.
45. La fel, actul de naștere confirmă că, inițial datele despre tată nu au fost indicate la cererea mamei. Însă, ulterior prin cererea nr.242 din 05.09.2018 Ion Drența a fost indicat în calitate de tată al minorului.
46. În urma examinării materialelor dosarului, instanța de judecată a stabilit cu certitudine că reclamantul Grosu Alexandru și pîrîta Lilia (Popov) Drența nu s-au aflat anterior și nu se află în prezent în relații de căsătorie.
47. Pretinde reclamantul Grosu Alexandru că este tatăl copilului *****, rezultat din relația amoroasă cu Lilia (Popov) Drența din anul 2014.
48. Prin acțiunea formulată către Lilia Drența și Ion Drența, intervenient accesoriu I.P. ”Agenția Servicii Publice”, Grosu Alexandru a contestat paternitatea, solicitând recunoașterea paternității și recunoașterea nulității modificărilor în actul de stare civilă.
49. În temeiul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 octombrie 2023, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Grosu Alexandru către Lilia Drența și Ion Drența, intervenient accesoriu I.P. ”Agenția Servicii Publice”, cu privire la anularea

paternității, declararea nulității modificărilor în actul de stare civilă și constatarea paternității, ca neîntemeiată.

50. Colegiul civil, verificând legalitate și temeinicia hotărârii judecătorești, conform limitelor apelului declarat, consideră că prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.

51. **Legile de care s-a călăuzit instanța de judecată**

52. Potrivit art. 18 alin. (1) al Convenției internaționale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

53. Conform art.45 alin.(1) din Codul familiei, rudenia este legătura bazată pe descendența unei persoane dintr-o altă persooană sau pe faptul că mai multe persoane au un ascendent comun. În primul caz, rudenia este in linie dreaptă, iar în al doilea caz - linie colaterală.

54. Potrivit prevederilor art.47 alin.(1) din Codul familiei, proveniența copilului de la mamă (maternitatea) se stabilește în baza documentelor care confirmă naşterea copilului de la mamă într-o instituție medicală. (2) În cazul în care naşterea a avut loc în afara unei instituţii medico-sanitare, înregistrarea constatării medicale a naşterii se efectuează de instituţia medico-sanitară teritorială, abilitată cu dreptul de eliberare a certificatului medical constatator al naşterii în baza concluziei unui consiliu, instituit în acest scop de conducătorul instituţiei medico-sanitare, în termen de 3 zile lucrătoare, după cum urmează:a) în cazul constatării naşterii în cadrul termenului de 10 zile de la data naşterii, înregistrarea constatării medicale a naşterii se efectuează numai după o examinare medicală a lăuzei şi a nou-născutului de către un consiliu format din doi medici obstetricieni-ginecologi şi un medic neonatolog (medic pediatru); b) în cazul constatării naşterii după expirarea termenului de 10 zile, dar până la 42 de zile de la data naşterii, din consiliu va face parte, suplimentar, şi reprezentantul autorităţii tutelare în a cărei rază teritorială este constatată naşterea; c) în cazul constatării naşterii după expirarea termenului de 42 de zile de la data naşterii, înregistrarea constatării medicale a naşterii de către instituţia medico-sanitară se efectuează în baza testelor de confirmare a maternităţii; d) în cazul în care consiliul, ca urmare a examinării medicale şi a materialelor prezentate şi examinate, nu poate stabili producerea naşterii în afara instituţiei medico-sanitare, conducătorul instituţiei medico-sanitare emite o decizie de refuz şi recomandă părinţilor să se adreseze în instanţa de judecată.(3) Copilul născut din părinţi căsătoriţi ori în timp de 300 de zile din momentul desfacerii căsătoriei, declarării căsătoriei nule sau decesului soţului mamei copilului are ca tată pe soţul (fostul soţ) al mamei, dacă nu a fost stabilit contrariul.

55. În conformitate cu art.48 din Codul familiei dacă copilul este născut din părinți necăsătoriți între ei și în lipsa declarației comune a părinților sau a tatălui copilului, **paternitatea se stabilește de către instanța judecătorească în baza declarației unuia dintre părinți,** a tutorelui (curatorului) copilului sau a copilului însuși la atingerea majoratului.

56. Potrivit dispozițiilor art. 49 alin. (1) Codul familiei, **paternitatea (maternitatea) poate fi contestată numai pe cale judecătorească de către persoanele înscrise drept tată sau mamă sau de către persoanele care sînt mama sau tatăl firesc al copilului, de către copil la atingerea majoratului, de către tutorele (curatorul) copilului**.
57. Potrivit art.3 alin.(1)-(2) din Legea privind actele de stare civilă nr.100 din 26 aprilie 2001, actele de stare civilă sânt înscrisuri autentice de stat, prin care se confirmă faptele și evenimentele ce influențează apariția, modificarea sau încetarea drepturilor și obligațiilor persoanelor și se caracterizează statutul de drept al acestora. Sânt recunoscute valabile numai actele de stare civilă înregistrate la organele de stare civilă.
58. Conform prevederilor art.7 alin.(1)-(2) din Legea privind actele de stare civilă nr.100 din 26 aprilie 2001, pe baza actelor de stare civilă, inclusiv a încheierii notariale de desfacere a căsătoriei prin acordul soților se eliberează certificate de stare civilă: de naștere, de căsătorie, de divorț, de schimbare a numelui și/sau a prenumelui – titularilor sau reprezentanților legali ai acestora, de deces – membrilor familiei, rudelor decedatului sau altor persoane îndreptățite.
59. Conform art.23 alin.(1)-(6) din Legea nr.100 din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă, tatăl și mama copilului, care sânt căsătoriți între ei, se înscriu în calitate de părinți la cererea oricăruia dintre aceștia.
60. În conformitate cu art.66 alin.(3) din legea sus indicată, în caz de litigiu între persoanele interesate, problema modificării, rectificării sau completării actului de stare civilă urmează a fi soluționată de instanța de judecătorească.
61. Conform prevederilor art.69 alin.(1)-(2) din Legea privind actele de stare civilă nr.100 din 26 aprilie 2001, în actele de naștere și, după caz, în cele de căsătorie, de divorț sau de deces se înscriu mențiuni cu privire la modificările intervenite în starea civilă a persoanei, precum și alte mențiuni similare. Mențiunile, rectificările și completările respective în actele de stare civilă se înscriu pe baza: a) actului de căsătorie, de divorț sau hotărârii judecătorești privind anularea sau nulitatea căsătoriei, b) cererii părinților sau hotărârii judecătorești privind stabilirea paternității, c) hotărârii judecătorești privind contestarea recunoașterii sau tăgăduirea paternității ori privind excluderea datelor din rubrica referitoare la tată din actul de naștere al copilului, d) cererii mamei care nu este căsătorită cu tatăl copilului, precum și a însuși copilului care a atins majoratul, cu privire la completarea rubricii referitoare la tată din actul de naștere al copilului, la modificarea sau omiterea acestor date.
62. **Argumentele și concluziile instanței de apel**
63. Colegiul civil reține că, potrivit actului de naștere nr.247 din 12.02.2015 înregistrat de OSC sectorul Centru, mun. Chișinău, se atestă că la data de *****s-a născut copilul ***** (f.d. 70). Potrivit aceluiași act de naștere, pîrîta Lilia (Popov) Drența a fost înscrisă în calitate de mamă a copilului minor *****. La fel, actul de naștere confirmă că, inițial datele despre tată nu au fost indicate la cererea mamei. Însă, ulterior prin cererea nr.242 din 05.09.2018 Ion Drența a fost indicat în calitate de tată al minorului.
64. În cadrul examinării cauzei s-a stabilit că reclamantul Grosu Alexandru și pîrîta Lilia (Popov) Drența nu s-au aflat anterior și nu se află în prezent în relații de căsătorie. Pretinde reclamantul Grosu Alexandru că este tatăl copilului *****, rezultat din relația cu Lilia (Popov) Drența din anul 2014.
65. În această privință, Colegiul civil reține că, contestarea paternității și corespunzător stabilirea paternității este acțiunea în justiție care are ca scop determinarea legăturii de filiație dintre copilul născut în afara căsătoriei și tatăl său. Recunoașterea paternității duce la

apariția drepturilor și obligațiilor între copil și tată, și rudele acestuia. Sunt situații în care filiația față de tată a copilului născut în afara căsătoriei nu este stabilită de organele de stare civilă, iar în astfel de cazuri art. 48 Codul familiei permite stabilirea paternității în instanța judecătorească. Tatăl copilului poate depune în instanța de judecată cererea de stabilirea a paternității atunci când mama copilului refuză să depună o declarație comună de recunoaștere a paternității la oficiul de stare civilă.

66. La stabilirea filiației față de tată instanța de judecată examinează toate probele care pot confirma proveniența copilului, acestea pot fi: conviețuirea mamei copilului cu pretinsul tată; ducerea gospodăriei comune până la nașterea copilului; pretinsul tată a acordat benevol întreținerea copilului, mama și pretinsul tată au educat împreună copilul; expertiza medico-legală, alte probe care pot confirma cu certitudine paternitatea.
67. Referitor la primul aspect, conviețuirea mamei copilului cu pretinsul tată, poate fi confirmată prin prezența circumstanțelor caracteristice relațiilor de familie, cum ar fi: locuință comună, procurarea alimentelor de către ambii, pregătirea hranei în comun, grija reciprocă a unuia față de altul, procurarea bunurilor necesare gospodăriei în comun, reparații etc. La fel, se va reține că, legea nu stabilește durata acestor relații și nici nu este obligatoriu ca ele să prelungească până la nașterea copilului, important este ca relațiile de familie să nu fi încetat până la concepția copilului. Nu se exclude faptul că, mama copilului nu locuia împreună cu pretinsul tată, în lipsa de spațiu locativ comun, dar între ei s-au creat relații de familie stabile – concubinaj.
68. Acordarea întreținerii de către pretinsul tată, trebuie să aibă un caracter benevol și de continuitate pentru a satisface nevoile copilului, iar dovada se poate face prin acte de plată și prin martori. Educarea de comun a copilului de către mamă și pretinsul tată, are loc de regulă, atunci când ei locuiesc împreună, sau petrec timpul împreună, în zile libere, de vacanță sau este la curent cu viața personală a copilului.
69. În speță, s-a constatat că, din momentul nașterii copilului *****, la data de 14 decembrie 2014, și până în prezent, Grosu Alexandru nu a depus o declarație scrisă la organul de stare civilă privind recunoașterea paternității sale față de copilul menționat. În aceste condiții, în lipsa recunoașterii voluntare a paternității, stabilirea paternității copilului născut în afara căsătoriei este posibilă doar pe cale judecătorească, fiind necesar a se dovedi, în mod cumulativ, faptul că pârâtul, care se pretinde a fi tatăl copilului, a întreținut relații cu mama acestuia în perioada legală a conceperii, precum și faptul că minorul, a cărui paternitate se solicită a fi stabilită, a fost conceput ca urmare a acestor relații.
70. Colegiul reține că, prin încheierea din 12 martie 2021, instanța de fond a dispus efectuarea expertizei genetice (ADN) în vederea determinării paternității reclamantului Grosu Alexandru, atribuind realizarea acesteia specialiștilor din cadrul SRL „BrioMedTest” (f.d. 142–143).
71. Conform informației comunicate de SRL „BrioMedTest” prin adresa nr. 02/08 din 02 august 2021, **efectuarea analizelor ADN pentru stabilirea paternității a fost imposibilă din cauza neprezentării ambelor părți la procedura de recoltare a probelor biologice (f.d. 149).**
72. În aceste circumstanțe, instanța de fond a reținut în mod justificat că eschivarea de la efectuarea expertizei judiciare constituie un comportament procesual care, potrivit principiilor dreptului procesual civil, se interpretează în defavoarea părții care s-a sustras de la administrarea probei. Totodată, instanța a reținut corect că, atât în ceea ce privește capătul de cerere referitor la contestarea paternității stabilite în favoarea lui Ion Drența, cât

și cel privind constatarea paternității la cererea lui Grosu Alexandru, sarcina probei revine în mod exclusiv reclamantului. Acestuia îi incumbă obligația de a demonstra împrejurările de fapt și temeiurile juridice care ar justifica răsturnarea prezumției de paternitate existente, corespunzător stabilirea paternități față de copilul minor.

73. Or, în speță, Grosu Alexandru nu a administrat alte probe concludente și pertinente în afara propriilor declarații formulate în cererea de chemare în judecată, a unor fotografii, precum și a capturilor de ecran ale mesajelor purtate între Grosu Alexandru și Lilia (Popov) Drența, probe care, în lipsa expertizei ADN sau a altor mijloace de probă determinante, nu sunt de natură să confirme cu certitudine legătura biologică pretinsă.
74. În acest context, Colegiul civil apreciază că instanța de fond a stabilit în mod corect și argumentat că simpla afirmație a persoanei, potrivit căreia acesta ar fi tatăl copilului, sau manifestarea intenției sale de a dobândi calitatea de părinte și de a-și exercita drepturile și obligațiile părintești față de minor, nu constituie, prin ele însele, probe suficiente pentru contestarea paternității și stabilirea paternității. De asemenea, alegațiile sale, privind existența unei relații de natură intimă sau a unei conviețuiri cu intimatul Lilia Drența (Popov) nu pot conduce automat la concluzia existenței legăturii biologice dintre apelant și copil.
75. În lipsa administrării unor probe pertinente, concludente și admisibile, care să confirme în mod cert existența relațiilor intime în perioada conceperii și legătura de cauzalitate dintre aceste relații și nașterea copilului, precum și în absența unor înscrisuri sau mijloace de probă care să corespundă cerințelor prevăzute de art. 117 alin. (1) și (2), art. 121 și art. 130 alin. (3) Cod de procedură civilă, stabilirea contestarea paternității și stabilirea paternității lui Grosu Alexandru față de copilul minor nu este posibilă.
76. În ceea ce privește argumentele apelantului referitoare la neatragerea Direcției Generale pentru Protecția Drepturilor Copilului și lipsa avizului autorității tutelare, Colegiul constată că se întemeiază pe interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural.
77. Or, în conformitate cu art. 73 din Codul familiei, (1) La examinarea de către instanţa judecătorească a litigiilor privind educaţia copilului este obligatorie participarea autorităţii tutelare teritoriale. (2) Autoritatea tutelară teritorială este obligată să examineze condiţiile de trai ale copilului şi ale persoanei care pretinde la educaţia copilului şi să prezinte instanţei judecătoreşti avizul respectiv.
78. Astfel, de fapt și de drept, participarea autorităţii tutelare teritoriale este obligatorie la examinarea de către instanţa judecătorească a litigiilor privind educaţia copilului, adică a litigiilor de drept născute între membrii familiei respective. Corespunzător, reieșind din natura juridică a acțiunii civile înaintate de către Grosu Alexandru, privind contestarea paternității stabilite și stabilirea paternității sale asupra copilului, alegațiile apelantului privind atragerea în proces a autorității tutelare și solicitarea unui aviz în acest sens, sunt pasibile de respins ca neîntemeiate și bazate pe aprecierea eronată a limitelor judecării cauzei civile în prima instanță și în instanța de apel.
79. Referitor la afirmația potrivit căreia interesele copilului minor și ale mamei ar fi contradictorii și ar fi necesară protecția specială a copilului prin intermediul autorității tutelare, Colegiul reține că interesul superior al copilului presupune, în primul rând, stabilirea adevărului biologic pe baza unor probe certe și legale. Or, contestarea paternității stabilite și, la cererea apelantului, stabilirea paternității, în lipsa unor dovezi clare, ar aduce atingere securității raporturilor juridice și ar putea prejudicia copilul, prin crearea unei situații juridice incerte.
80. În ceea ce privește critica referitoare la neexecutarea încheierii din 12.03.2021 privind efectuarea expertizei genetice, instanța de apel constată că imposibilitatea realizării

expertizei nu este imputabilă instanței de fond. Din materialele dosarului rezultă că expertiza nu a fost efectuată din cauza neprezentării părților la instituția specializată, aspect confirmat prin adresa SRL „BrioMedTest”. În aceste condiții, instanța de fond a apreciat corect că eschivarea de la efectuarea expertizei se interpretează în defavoarea părții care avea interesul major în administrarea acestei probe, respectiv reclamantul Grosu Alexandru.

81. În același context, nu sunt admisibile criticile referitoare la ignorarea depozițiilor martorilor Grosu Vasile, Grosu Mărgărită și Vădim Luca. Instanța de fond nu a ignorat aceste declarații, ci le-a apreciat în mod corect prin prisma forței lor probante. Martorii au relatat aspecte ce țin de existența unei relații de concubinaj, conviețuire și recunoaștere verbală a paternității de către mamă, însă asemenea declarații nu pot constitui probe decisive pentru contestarea paternității și stabilirea paternității, la cererea sa, în lipsa unor dovezi științifice sau a altor probe directe care să confirme legătura biologică dintre apelant și copil. Potrivit practicii judiciare constante, relațiile de fapt dintre subiecții de drept sau recunoașterile extrajudiciare nu sunt suficiente pentru a răsturna o situație juridică deja existentă.
82. Alegațiile apelantului privind relația intimă existență în perioada anului 2014, conviețuirea și existența unui buget comun, precum și faptul că ulterior mama copilului s-a căsătorit cu Drența Ion, reprezintă simple afirmații subiective, care nu sunt susținute de probe pertinente și concludente apte să demonstreze conceperea copilului din relația invocată. De asemenea, faptul că apelantul a aflat ulterior că nu este înscris în actul de stare civilă nu dovedește, prin sine, paternitatea sa biologică.
83. În ceea ce privește invocarea art. 48 din Codul familiei, Colegiul subliniază că această normă permite stabilirea paternității pe cale judecătorească, însă nu în mod automat, ci doar în urma administrării și aprecierii probelor care să confirme legătura biologică. Or, în speță, reclamantul nu și-a îndeplinit sarcina probei, astfel cum este prevăzută de Codul de procedură civilă.
84. În consecință, cererea de stabilire a paternității lui Grosu Alexandru față de copilul minor *****, precum și solicitarea de declarare a nulității modificărilor operate în actul de stare civilă privind înscrierea lui Drența Ion în calitate de tată, au fost în mod corect respinse de instanța de fond ca neîntemeiate.
85. În această ordine de idei, în opinia Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelant sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.
86. De altfel, este notabil că, în condițiile speței, soluția pronunțată de prima instanță este una temeinică, rezultată din elucidarea tuturor circumstanțelor speţei şi aplicarea corectă a cadrului legal pertinent cauzei deduse judecății.
87. În rest, instanța de apel reține că argumentele invocate de către apelant sunt formale și neîntemeiate, reducându-se doar la reiterarea circumstanțelor de fapt și de drept declarate și invocate în apărarea sa, fără a da apreciere probelor pertinente și concludente și normelor de drept care au stat la baza concluziilor primei instanțe, fiind reținute critici subiective față de concluziile instanței de fond, din care considerente urmează a fi respinse, cu menținerea hotărârii judecătorești.
88. Or, săvîrşirea altor încălcări decît cele consemnate la art. 388 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, constituie temeiul casării hotărîrii numai dacă ele au dus sau au putut duce la soluţionarea eronată a cauzei, circumstanțe de fapt și drept care nu au fost constatate în

proces, respectiv nu există temei de casare a hotărârii judecătorești în conformitate cu art. 388 alin. (2) Cod de procedură civilă al RM.

89. Prin urmare, în conformitate cu art. 386 – 388 Cod de procedură civilă al RM și ținând cont de faptul că o hotărâre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale, Colegiul civil conchide că nu există temei de casare sau modificare a hotărârii judecătorești.
90. **În concluzie,** având în vedere circumstanțele de fapt constatate și normele de drept aplicabile, deoarece circumstanțele importante pentru examinarea cauzei au fost constatate şi elucidate pe deplin de prima instanță, concluziile primei instanțe nefiind în contradicție cu circumstanțele de fapt constatate, la emiterea hotărârii judecătorești prima instanță a aplicat corect normele de drept material și procedural, iar apelul declarat este neîntemeiat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia să respingă apelul declarat și să mențină hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 10 octombrie 2023.
91. **Compensarea cheltuielilor de judecată în apel:** În temeiul art. 94 Cod de procedură civilă al RM, (1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului. (2) În cazul mai multor reclamanţi sau pîrîţi, aceştia sînt obligaţi să compenseze cheltuielile de judecată în mod egal, proporţional sau solidar, în funcţie de interesul fiecăruia ori de caracterul litigiului dintre ei. Dacă unul dintre coparticipanţi a utilizat mijloace speciale de apărare judiciară, ceilalţi nu sînt responsabili de cheltuielile lui. (3) Prevederile alin.(1) şi (2) se aplică şi la repartizarea între părţi a cheltuielilor de judecată în instanţă de apel, în instanţă de recurs şi în cadrul revizuirii. (4) **Dacă, fără a trimite cauza spre rejudecare, modifică hotărîrea atacată sau pronunţă o nouă hotărîre, instanţa ierarhic superioară poate schimba corespunzător repartizarea cheltuielilor de judecată.**
92. Astfel, ținând cont de faptul că instanța de apel respinge apelul declarat, iar intimatul nu a înaintat cererii proprii privind compensarea cheltuielilor de judecată, Colegiul civil constată că, la adoptarea deciziei în apel, nu există temei de compensare a cheltuielilor de judecată în instanța de apel.
93. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. art. 389 – 390 Cod de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, –

D e c i d e :

Se respinge apelul declarat de Grosu Alexandru.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 10 octombrie 2023, pronunțată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Grosu Alexandru către Lilia Drența și Ion Drența, intervenient accesoriu I.P. ”Agenția Servicii Publice”, cu privire la anularea paternității, declararea nulității modificărilor în actul de stare civilă și constatarea paternității.

Decizia integrală se întocmeşte în termen de 45 de zile lucrătoare de la pronunţarea dispozitivului deciziei şi se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti.

Decizia este definitivă din momentul pronunţării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere şi nu poate fi restabilit.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul – Ana Panov

Judecătorii – Svetlana Vîșcu

Elena Bolocan

Actul judecătoresc este public și poate fi accesat pe pagina
web a instanței www.cac.instante.justice.md.